

Z historii Gogolic - tekst Kazmierza Sandulaka

Autor: czesmen

pocztówka z Gogolic z 1931 roku Najważniejsze dzieje Gogolic owiane są tajemnicą. Można jedynie przypuszczać, że górzyste tereny, pokryte lasami i licznymi jeziorami polodowcowymi, bogate w dziką zwierzynę i ryby, były na tyle atrakcyjne, iż w XI wieku zostały zasiedlone przez potomków słowiańskich Licicawików, osiadłych wcześniej w Trzcínsku. Jedni i drudzy byli zobowiązani dokumentem biskupa kamieńskiego (1248 roku) do składania dziesięcinę żeńskiemu klasztorowi cyctersek w Klasztorne. W XII wieku ziemie te wchodziły w obręb Pomorza Zachodniego. Margradowie brandenburscy, których władcy niebawem uzyskali stanowisko ksiąząt Rzeszy, już od dawna usiłowali powiększyć swoją posiadłość kosztem sąsiadów.

W połowie XIII wieku gmina Trzcínska znalazła się w ich rękach. Rozpoczął się napływ rycerzy, duchownych, chłopów i rzemieślników z przeludnionych terenów niemieckich. Do osady gogolickiej z przybywali goście zza Odry, werbowani przez rycerzy. Osadnicy wprowadzali nowe prawa, techniki uprawy ziemi, obyczaje, kulturę, podporządkowując sobie ludność rodzimą. W 1337 roku wieś otrzymuje prawa niemieckie, w tym 68 łanów ziemi, urząd sołtysa oraz nazwę – Margravendrop, którą w połowie XV wieku zamieniono na Schmaffendorp. Pierwszym lennikiem margrabiów nowomarchijskich został rycerz Henning von Brederlow, który pełnił rolę poborcy podatków. W 1463 roku połowę posiadłości wsi nabyło Trzcínsko od rycerza Betke von Werben, druga zaś kupił właściciel Stołecznej.)d 1495 roku część ta na długo znalazła się w posiadaniu rodu von Sydow. Gogolice wiele razy były sprzedawane, aż w końcu kupił je na trwale starszy wachmistrz Joachim Friedrich von Treskow (1742 rok). W XVIII wieku we wsi było 11 małorolnych chłopów, majątek pański, kościół, szkoła, karczma i gorzelnia oraz dwóch leśniczych, zarządzających dużymi obszarami lasów. W 1939 roku wieś łącznie z folwarkiem na Smudze i w Antonowicach miała 360 mieszkańców (obecnie sama wieś liczy 339 ludzi). W dużym parku znajdował się okazały dwór pański , pochodzący z 1845 roku. Należał on do rotmistrza Bodo von Tresckow i był wyposażony w piękne meble, wykonane w stylu pobarokowym : sekretarzyk z srebrnymi okuciami z brązu, stylowa komoda, lustro, kredens z dwoma kolumnami, dwie skrzynie z 1786 roku i 1814 roku z żelaznymi okuciami. Majątek ziemski posiadał 1246,5 ha, a pola chłopskie wynosiły 130,5 ha. Z opracowania niemieckiego , wydanego w 1996 roku (tłumaczyła pani Szopik) dowiadujemy się, że „w 1945 roku tylko nielicznym mieszkańcom Gogolic udało się uciec. Wielu zesłano na roboty przymusowe do Stupino, m.in. sołtysa i zarządcę gorzelni. Były rozstrzelania ,gwałty i zesłania przez żołnierzy Armii Czerwonej. W końcu czerwca pozostali mieszkańcy zostali wypędzeni przez Polaków”. W dniu 3.02. 1945 roku do Gogolic wkroczyły wojska radzieckie, a w kwietniu żołnierze 1 AWP. Pochodzenie pierwotnej i obecnej nazwy wsi jest nieznane. Kazimierz Sandulak